

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ภาษามีความสำคัญต่อชีวิตประจำวันของเรามาก เราใช้ภาษาเป็นสื่อกลางในการคิดต่อกับผู้อื่น และเป็นรากฐานการแสวงหาความเจริญของงามต่าง ๆ ปัจจุบันได้มีผู้ให้ความสนใจศึกษาเรื่องภาษามากขึ้น ดังจะเห็นได้จากมีการบรรจุวิชาภาษา เข้าไว้ในหลักสูตร การศึกษาภาคบังคับของทุกประเทศ และได้มีการจัดสอนวิชาภาษาศาสตร์ (Linguistics) ในหลักสูตรระดับอุดมศึกษาขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาระบบโครงสร้างที่แท้จริงของ ภาษาแต่ละภาษา

ตามหลักภาษาศาสตร์ถือว่า ภาษาทุกภาษาต่างมีระบบโครงสร้าง เป็นแบบอย่างของ ตนเอง การศึกษาภาษาตามหลักภาษาศาสตร์จึงเป็นการ ศึกษาเพื่อวิเคราะห์และเข้าใจระบบ โครงสร้างของแต่ละภาษาตามลักษณะเฉพาะของภาษานั้น การสอนภาษาตามหลักภาษาศาสตร์ จึงหมายถึงการสอนที่ให้ผู้เรียนเข้าใจระบบโครงสร้างตามลักษณะเฉพาะของภาษา การสอน ภาษาจะได้ผลดีที่สุดเมื่อมีการ เปรียบเทียบระบบโครงสร้างของภาษาของผู้เรียนและภาษาที่จะ เรียน ระบบโครงสร้างของวิชาภาษาอังกฤษได้มีผู้ศึกษาค้นคว้าตามหลักภาษาศาสตร์ไว้มาก แต่ ระบบโครงสร้างในภาษาไทยยังมีการศึกษาไว้น้อย จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาให้มากขึ้น ผล จากการศึกษาดังกล่าวจะได้นำไปเปรียบเทียบกับระบบโครงสร้างของภาษาอังกฤษ และภาษา ต่างประเทศอื่น ๆ เพื่อช่วยให้นักเรียนหรือผู้เรียนที่เป็นคนไทย เรียนภาษาต่างประเทศได้ดี ยิ่งขึ้น และในทำนองเดียวกันก็จะช่วยให้ผู้เรียนที่เป็นชาวต่างประเทศเรียนภาษาไทยได้ดีขึ้น กว

ในการศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์ระบบโครงสร้างของภาษาไทย ผู้เขียนวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ได้เลือกที่จะศึกษาและวิเคราะห์เรื่อง "คำซ้ำ" ซึ่งเป็นลักษณะที่สำคัญส่วนหนึ่งของระบบ โครงสร้างในภาษาไทยที่ยังมีผู้ทำการศึกษาไว้น้อยมาก

ข้อความของปัญหา

ข้อความของปัญหาที่จะทำการวิจัย ได้แก่เรื่อง "คำซ้ำในภาษาไทย"

ความมุ่งหมายของการวิจัย

- ๑. เพื่อทราบว่าคำในภาษาไทยมีคำอะไรใช้เป็นคำซ้ำในประโยคใดบ้าง และทราบความหมายของคำซ้ำโดยอาศัยการศึกษาและค้นคว้าตามหลักภาษาศาสตร์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการสอนภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ
- ๒. เพื่อเป็นแนวทางให้ครูสอนภาษาได้ใช้หลักภาษาศาสตร์เป็นเครื่องมือในการวิจัยในเรื่องอื่นต่อไป
- ๓. เพื่อให้ครูสอนภาษาต่างประเทศได้นำผลการศึกษานี้ไปเปรียบเทียบกับภาษาต่างประเทศ เพื่อช่วยให้การสอนโดยลคดียิ่งขึ้น

งานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

Mary R. Haas * เป็นบุคคลแรกที่ได้อุ้ความสนใจศึกษาเรื่องคำซ้ำในภาษาไทย ในหนังสือเรื่อง "Outline of Thai Grammar" ในหัวเรื่อง "Reduplication" โดยทำการศึกษาคำซ้ำเฉพาะประเภทที่มีการเปลี่ยนแปลงรูปสระในคำซ้ำ เช่น เปลี่ยนจากสระอุ เป็นสระอิ เช่นคำว่า มุ่ง ยั้ง มุม มิย เป็นต้น

Richard B. Noss ^๒ ได้ทำการศึกษาคำซ้ำในภาษาไทย เป็นส่วนหนึ่งในหนังสือเรื่อง Thai Reference Grammar ในหัวเรื่อง "Reduplications"

* Mary R. Haas "Outline of Thai Grammar" (Unpublished pamphlet, University of California, Berkeley, 1951) หน้า ๑๐ - ๑๓

^๒ Richard B. Noss, Thai Reference Grammar (Washington, D.C.: U.S. Government Printing Office, 1964) หน้า ๖๖ - ๖๘

ซึ่งได้แบ่งคำซ้ำในภาษาไทยเป็น ๔ แบบ คือ แบบง่ายที่สุดที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปคำซ้ำให้
แตกต่างจากคำเดิม แบบที่มีการเปลี่ยนแปลงรูปคำซ้ำ เช่น เปลี่ยนรูปเสียงวรรณยุกต์ แบบ
ที่ซ้ำเฉพาะเสียงพยัญชนะ สระ อย่างใดอย่างหนึ่ง และแบบที่นำคำที่ไม่จำเป็นต้องมีรูปเสียง
หรือความหมายมาประกอบเข้าด้วยกัน คำแบบนี้จะต้องปรากฏด้วยกันเสมอ เช่น ขาวจ้วก
แดงแป้ด เป็นต้น

ศาสตราจารย์พระยาอนุมานราชธน^๑ ได้กล่าวถึงคำซ้ำในภาษาไทยในหนังสือเรื่อง
"นิรุกติศาสตร์ ภาค ๒" ในหัวข้อเรื่องคำซ้ำ และแบ่งคำซ้ำออกเป็น ๒ พวก คือ พวกที่มี
การเปลี่ยนแปลงความหมายเรียกว่า คำซ้ำโดยตรง และพวกที่คงการดั่งเสียงไว้สะกด
เรียกว่า คำซ้ำชนิดอุจจารพวิลาส

นางกาญจนา นาคสกุล^๒ ได้ศึกษาเรื่องคำซ้ำในภาษาไทย เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์
เรื่อง "A Study of Cognate Words in Thai and Cambodian"

ศึกษาเฉพาะด้านการเปลี่ยนแปลงความหมายของคำเป็น ๔ ประเภท คือ

ประเภทที่ ๑ มีความหมายเป็นพหูพจน์ เช่น เค็ด ๆ

ประเภทที่ ๒ มีความหมายตรงกับภาษาอังกฤษที่ลงท้ายด้วยหน่วยคำ -ish เช่น
กลม ๆ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า roundish.

ประเภทที่ ๓ มีความหมายเพิ่มน้ำหนักของความหมายของคำเดิม โดยการเปลี่ยน
เสียงวรรณยุกต์ เช่น คิก

ประเภทที่ ๔ เป็นพวกส่วนวนพูด เช่น ขวัญหนักมือ ตกอกตกใจ

ขอบเขตของการวิจัย

๑. ศึกษาเฉพาะคำซ้ำในภาษาไทย ส่วนการซ้ำวลีและการซ้ำประโยคจะไม่นำมาศึกษา

---

^๑พระยาอนุมานราชธน นิรุกติศาสตร์ ภาค ๒ พระนคร โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม
พ.ศ. ๒๔๕๕ หน้า ๒๐๖ - ๒๐๗

Kanchana, Naksakul "A Study of Cognate Words in Thai
and Cambodian" (Unpublished Master's Thesis, University of
London, London, 1962)

๒. ศึกษาคำซ้ำที่ใช้ในภาษาพูด
๓. ศึกษาคำซ้ำประเภทที่ไม่มี การเปลี่ยนแปลงรูปคำซ้ำต่างจากรูปคำเดิม
๔. คำในแต่ละหมวด^๕ ที่จะนำมาศึกษา จะ เป็นไปตามหลักการจัดแบ่งคำเป็นหมวดของ นางสาว วิจิตร ณัฏฐวิบูลย์ (นางวิจิตร ณัฏฐพงศ์)

วิธีดำเนินการค้นคว้าและวิจัย

แบ่งเป็นชั้น ๆ ได้ ดังนี้

๑. สืบหาเอกสาร หนังสือ และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวกับหลักภาษาไทย และไวยากรณ์ และหนังสือตำราเรียนที่กล่าวถึงเรื่องคำซ้ำ เพื่อพิจารณาว่ามีการวิจัยหรือหนังสือเล่มใดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะทำการวิจัยบ้าง
๒. เก็บรวบรวมข้อมูลเฉพาะที่ใช้ในภาษาพูด ข้อมูลส่วนใหญ่จะได้จากตัวผู้วิจัยจากเพื่อนนิสิต และสมาชิกในบ้าน เก็บข้อมูลโดยบันทึกในบัตรคำ และนำบัตรคำมาแยกประเภทออกเป็นหมวดหมู่ เวลาที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลประมาณ ๓ เดือน คือนับตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๕ ถึงเดือนมกราคม ๒๕๐๖
๓. ข้อมูลที่รวบรวมมาได้ จัดแบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ ประเภทซ้ำได้ และประเภทไม่ซ้ำเลย คำในประเภทซ้ำได้ยังแบ่งตามลักษณะที่ปรากฏเป็นคำซ้ำและคำเดิมในประโยคได้อีก ๓ ชนิด
๔. ศึกษาความหมายของคำซ้ำที่เกิดจากคำซ้ำได้ทั้ง ๓ ชนิด
๕. สรุปผลของการวิจัย

^๕ดูเรื่องหมวดคำของ นางสาว วิจิตร ณัฏฐวิบูลย์ (นางวิจิตร ณัฏฐพงศ์)

"Inter-Sentence Relations in Modern Conversational Thai"

(Unpublished Ph.D. dissertation, University of London, London, 1962) หน้า ๑๖๒ - ๒๒๒

ประโยชน์ที่จะได้รับ

การศึกษานี้จะเป็นประโยชน์ต่อบุคคลดังต่อไปนี้

๑. ครูไทยที่สอนภาษาไทยให้กับนักเรียนไทย
๒. ครูไทยที่สอนภาษาไทยให้กับชาวต่างประเทศ ที่เรียนภาษาไทย
๓. คนไทยและชาวต่างประเทศที่ศึกษาภาษาไทย
๔. คนไทยและนักเรียนไทยที่ศึกษาภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศ
๕. ผู้ที่จะแต่งตำราเรียนสำหรับใช้สอนภาษาไทย แก่ชาวต่างประเทศที่สนใจศึกษาภาษาไทย
๖. ผู้ที่จะทำการค้นคว้าและวิจัยเกี่ยวกับภาษาไทย